

Brusel 6. prosince 2016
(OR. en)

15046/16

LIMITE

ENV 748
COMPET 629
IND 258
RECH 338
ECOFIN 1138
ECO 78
SOC 760
SAN 419
CONSOM 296
MI 765
CHIMIE 72
ENT 220

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	13788/4/16 ENV 681 COMPET 550 IND 224 RECH 299 ECOFIN 967 ECO 70 SOC 650 SAN 369 CONSOM 260 MI 669 CHIMIE 63 ENT 197 REV 4
Předmět:	Návrh závěrů Rady o ochraně lidského zdraví a životního prostředí řádným nakládáním s chemickými látkami – přijetí

1. Komise v rámci programu zlepšování právní úpravy naplánovala hodnocení nařízení REACH v rámci programu REFIT, jakož i kontrolu účelnosti všech právních předpisů EU týkajících se chemických látek, s výjimkou nařízení REACH.
2. Nicméně u řady dalších iniciativ a dokumentů zaměřených na zdokonalení *acquis* EU, pokud jde o řádné nakládání s chemickými látkami, jako jsou strategický přístup ke znečišťování vod farmaceutickými látkami, zpráva o hodnocení chemických směsí nebo přezkum nařízení o kosmetických přípravcích s ohledem na látky s vlastnostmi endokrinních disruptorů, Komise termín hodnocení nedodržela.

3. Výsledek řady nedávných mezinárodních konferencí, jako bylo např. 70. zasedání Valného shromáždění OSN, na němž byla přijata Agenda 2030, druhé zasedání Environmentálního shromáždění OSN Programu OSN pro životní prostředí nebo 69. zasedání Světového zdravotnického shromáždění a konference OSN Habitat III, měl navíc také dopad na mezinárodní agendu týkající se chemických látek, zdraví a životního prostředí.
4. S ohledem na výše uvedené skutečnosti předložilo předsednictví dne 31. října 2016 návrh závěrů Rady o „Ochráně lidského zdraví a životního prostředí řádným nakládáním s chemickými látkami“¹.
5. Dne 8. listopadu 2016 tento návrh závěrů Rady posoudila Pracovní skupina pro životní prostředí a dne 17. listopadu 2016 jej znovu projednala na základě revidovaného návrhu vypracovaného předsednictvím². Dne 5. prosince 2016 a v návaznosti na tři po sobě následující neformální písemné postupy týkající se revidovaných znění³ se Pracovní skupina pro životní prostředí dohodla na znění uvedeném v příloze této poznámky.
6. Výbor stálých zástupců se proto vyzývá, aby dohodu ohledně návrhu závěrů Rady ve znění uvedeném v příloze této poznámky potvrdil a předložil tento návrh k přijetí Radě pro životní prostředí na jejím zasedání dne 19. prosince 2016.

¹ Dokument 13788/16.

² Dokument 13788/1/16 REV 1.

³ Dokumenty 13788/2/16 REV 2, 13788/3/16 REV 3 a 13788/4/16 REV 4.

Ochrana lidského zdraví a životního prostředí řádným nakládáním s chemickými látkami

– návrh závěrů Rady –

ZDŮRAZŇUJÍC, že v souladu s ustanoveními čl. 191 odst. 1 SFEU patří zachování, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí spolu s ochranou lidského zdraví ke klíčovým cílům EU;

ZDŮRAZŇUJÍC, že při vymezení a provádění všech politik a činností EU musí být v souladu článkem 11 SFEU zahrnuty požadavky na ochranu životního prostředí a v souladu s čl. 168 odst. 1 SFEU zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví;

PŘIPOMÍNÁJÍC závazek přijatý na Světovém summitu o udržitelném rozvoji, který se konal v roce 2002 v Johannesburgu, a na mezinárodní konferenci o nakládání s chemickými látkami, na níž byl v roce 2006 v Dubaji přijat strategický přístup k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami (SAICM), a opětovně potvrzený v roce 2012 ve výsledném dokumentu konference Rio+20 s názvem „Budoucnost, jakou chceme“, jímž je dosáhnout do roku 2020 řádného nakládání s chemickými látkami během celého jejich životního cyklu, jakož i s nebezpečným odpadem, a to způsoby, které povedou k minimalizaci významných nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí, a UZNÁVAJÍC, že splnění tohoto závazku vyžaduje ještě další práci;

ZNOVU POUKAZUJÍC na opatření a cíle uvedené v nových politických otázkách a jiných problematických otázkách, které byly z hlediska dosažení řádného nakládání s chemickými látkami určeny v rámci SAICM¹;

¹ K šesti novým politickým otázkám a dvěma jiným problematickým otázkám určeným v rámci SAICM patří: olovo v barvách, chemické látky ve výrobcích, nebezpečné látky v rámci životního cyklu elektrických a elektronických výrobků, nanotechnologie a vyráběné nanomateriály, chemické látky s vlastnostmi endokrinních disruptorů, environmentálně perzistentní farmaceutické znečišťující látky, perfluorované chemické látky a přechod k bezpečnějším alternativám a vysoce nebezpečné pesticidy.

PŘIPOMÍNÁJÍC Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 (Agenda 2030) a její cíle udržitelného rozvoje přijaté Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 25. září 2015, a POUKAZUJÍC zejména na závazky minimalizovat do roku 2020 nepříznivé účinky chemických látek a veškerého odpadu na lidské zdraví a životní prostředí dosažením environmentálně šetrného nakládání s těmito látkami během celého jejich životního cyklu; podstatným způsobem do roku 2030 snížit počet úmrtí a onemocnění způsobených nebezpečnými chemickými látkami a znečištěním a kontaminací ovzduší, vody a půdy; a zlepšit kvalitu vody snížením znečištění, odstraněním ukládání a minimalizací vypouštění nebezpečných chemických látek a materiálu do vody;

PŘIPOMÍNÁJÍC rezoluce o chemických látkách a odpadu č.1/5, ve znění přijatém na prvním zasedání Environmentálního shromáždění OSN Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) v Nairobi dne 27. června 2014, a č. 2/7, ve znění přijatém na druhém zasedání uvedeného shromáždění v Nairobi dne 27. května 2016, a POUKAZUJÍC zejména na vizi dosáhnout řádného nakládání s chemickými látkami během celého jejich životního cyklu, jakož i s nebezpečným odpadem, a to způsoby, které povedou k minimalizaci jejich významných nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí;

PŘIPOMÍNÁJÍC rezoluci o úloze zdravotnictví při řádném nakládání s chemickými látkami přijatou na 69. zasedání Světového zdravotnického shromáždění (Ženeva, 23. až 28. května 2016) a ustanovení týkající se chemických látek ve výsledném dokumentu přijatém na konferenci OSN Habitat III (Quito, 17. až 20. října 2016);

POTVRZUJÍC význam Basilejské, Rotterdamské, Stockholmské a Minamatské úmluvy pro zajištění ochrany lidí a životního prostředí na celosvětové úrovni; ZDŮRAZŇUJÍC nutnost pokračovat v prosazování a posilování součinnosti mezi uvedenými nástroji navzájem a s SAICM; a POUKAZUJÍC na nutnost urychlit proces ratifikace Minamatské úmluvy na úrovni Evropské unie i členských států s cílem umožnit vstup této úmluvy v platnost v co nejkratším termínu;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že *acquis* EU v oblasti chemických látek bylo za posledních deset let modernizováno, zejména prostřednictvím nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH)², o klasifikaci, označování a balení látek a směsí³, o přípravcích na ochranu rostlin⁴ a o biocidních přípravcích⁵, a poskytuje tak zásadní znalosti o nebezpečných vlastnostech a rizicích chemických látek a obecnou základní ochranu, čímž přispívá k plnění cíle SAICM pro rok 2020 v oblasti řádného nakládání s chemickými látkami;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že za účelem zdokonalení *acquis* EU, pokud jde o řádné nakládání s chemickými látkami, měla Komise pokud možno do září 2015 vypracovat strategický přístup ke znečišťování vod farmaceutickými látkami⁶; do června 2015 zveřejnit zprávu o hodnocení chemických směsí⁷; do ledna 2015 provést přezkum nařízení o kosmetických přípravcích⁸ s ohledem na látky s vlastnostmi endokrinních disruptorů; a do června 2013 provést přezkum nařízení REACH s ohledem na postup povolování látek s vlastnostmi endokrinních disruptorů; a dále že Komise má do září 2017 předložit případně také návrh opatření pro řešení možných dopadů farmaceutických látek na životní prostředí;

PŘIPOMÍNÁJÍC všeobecný akční program Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“ (7. akční program pro životní prostředí)⁹ a ZDŮRAŽŇUJÍC, že tento 7. akční program pro životní prostředí a jeho provádění vycházejí ze zásady obezřetnosti, zásady odvrácení ohrožení životního prostředí u zdroje a ze zásady „znečišťovatel platí“¹⁰.

² Úř. věst. EU L 396, 30.12.2006, s. 1.

³ Úř. věst. EU L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁴ Úř. věst. EU L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁵ Úř. věst. EU L 167, 27.6.2012, s. 1.

⁶ Úř. věst. EU L 226, 24.8.2013, s. 1.

⁷ Dokument 10923/12 – COM(2012) 252 final.

⁸ Úř. věst. EU L 342, 22.12.2009, s. 59.

⁹ Úř. věst. EU L 354, 28.12.2013, s. 171.

¹⁰ Článek 2 odst. 2 7. akčního programu pro životní prostředí.

ZDŮRAŽŇUJÍC rozhodnutí v rámci 7. akčního programu pro životní prostředí vypracovat do roku 2018 strategii Unie pro netoxické životní prostředí, která je příznivá pro inovace a vytváření udržitelných náhražek včetně nechemických řešení, a vycházet při tom ze čtyř horizontálních opatření, která mají být provedena do roku 2015 s cílem zajistit: 1) bezpečnost vyráběných nanomateriálů a materiálů s podobnými vlastnostmi; 2) minimalizaci expozice endokrinním disruptorům; 3) vhodné regulační přístupy k řešení kombinovaných účinků chemických látek a 4) minimalizaci expozice chemickým látkám ve výrobcích, mimo jiné včetně dovážených výrobků, s cílem podporovat koloběh netoxických materiálů a snížit vnitřní expozici škodlivým látkám¹¹;

ZDŮRAŽŇUJÍC, že je třeba zvýšit úsilí s cílem zajistit, aby byly do roku 2020 veškeré příslušné látky vzbuzující mimořádné obavy, včetně látek s vlastnostmi endokrinních disruptorů vzbuzující stejné obavy, zapsány na seznam látek pro zahrnutí do nařízení REACH¹²;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že cílem programu zlepšování právní úpravy¹³ předloženého Komisí je dosáhnout hospodářského růstu a podpořit inovace, konkurenceschopnost, malé a střední podniky, vytváření pracovních příležitostí a fungování jednotného trhu EU a zajistit, aby regulace na úrovni EU přinášela přidanou hodnotu, a současně dosáhnout vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí a dodržování stávajících ochranných norem;

POUKAZUJÍC na nutnost zajistit, aby byl regulační rámec EU transparentní, jednoduchý a nákladově efektivní, aby trvale zajišťoval vysokou úroveň ochrany životního prostředí, zdraví, pracovníků a spotřebitelů, včetně práva na informace s cílem umožnit spotřebitelům činit informovaná rozhodnutí a ochrany zranitelných skupin, jako jsou děti a těhotné a kojící ženy, a aby byl podpořen zvýšením obecného povědomí veřejnosti o chemických látkách;

PODTRHUJÍC, že udržitelná politika EU v oblasti chemických látek by měla být postavena na inovacích a dodržování zásady předběžné opatrnosti a měla by zajišťovat udržitelná pracovní místa a růst; a ZDŮRAŽŇUJÍC, že v zájmu dosažení uvedených cílů je důležité zajistit v rámci tohoto regulačního rámce soudržnost a soulad;

¹¹ Bod 54 podbod iv) 7. akčního programu pro životní prostředí.

¹² Článek 57 písm. f nařízení REACH.

¹³ Dokument 9079/15 – COM(2015) 215 final + ADD 1 a ADD 2.

1. POUKAZUJE na to, že je důležité, aby hrála aktivní úlohu v přípravném procesu mezi zasedáními v rámci strategického přístupu k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami, aby byl do roku 2020 přijat ambiciózní rámec pro zajištění řádného nakládání s chemickými látkami a odpadem po roce 2020; PODOTÝKÁ, že účinné řádné nakládání s chemickými látkami a odpadem vyžaduje inovativní spolupráci všech příslušných oblastí, tedy životního prostředí, zdravotnictví, vzdělávání, práce, obchodu, zemědělství, vodohospodářství, odpadového hospodářství a průmyslu; a ZDŮRAŽŇUJE, že je třeba vypracovat dlouhodobou vizi budoucího řádného nakládání s chemickými látkami a odpadem, jasně propojenou s Agendou 2030 a výsledným dokumentem o dlouhodobém posílení řádného nakládání s chemickými látkami a odpadem, zahrnutým do rezoluce č. 1/5 UNEP;
2. VÍTÁ skutečnost, že do programu zlepšování právní úpravy je zahrnuta kontrola účelnosti *acquis* EU týkajícího se chemických látek prováděná formou hodnocení nařízení REACH v rámci programu REFIT¹⁴ a kontrola účelnosti všech právních předpisů týkajících se chemických látek, s výjimkou nařízení REACH¹⁵, a ZDŮRAŽŇUJE, že tato práce je důležitá pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí, zejména pro zranitelné skupiny, pro zabezpečení soudržnosti a souladu přístupu ve všech právních předpisech i jakožto příspěvek k vytvoření faktického základu pro vypracování strategie EU pro netoxické životní prostředí;
3. VYZÝVÁ Komisi, aby při hodnocení nařízení REACH v rámci programu REFIT věnovala zvláštní pozornost těmto aspektům: 1) soulad, kvalita, dostatečnost a použitelnost informací pro registraci podle nařízení REACH; 2) účinnost a účelnost postupů pro řízení rizik podle nařízení REACH; 3) postupy pro odstranění nesouladu nebo chybějících informací v dokumentaci; a 4) stabilita finanční základny pro příslušné činnosti Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) po roce 2018;

¹⁴ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2017_env_005_reach_refit_en.pdf (toto hodnocení odpovídá zprávě uvedené v čl. 117 odst. 4 nařízení REACH).

¹⁵ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_grow_050_refit_chemicals_outside_reach_en.pdf.

4. VYZÝVÁ Komisi, aby při hodnocení nařízení REACH v rámci programu REFIT a při souběžné kontrole účelnosti všech právních předpisů týkajících se chemických látek, s výjimkou nařízení REACH, věnovala zvláštní pozornost těmto aspektům:
- soudržnost mezi nařízením REACH a právními předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně metodik pro stanovení ochranných koncentračních limitů na pracovišti a opatření pro řízení rizik;
 - účelnost legislativního rámce týkajícího se chemických látek pro 1) zajištění bezpečnosti vyráběných nanomateriálů, minimalizace expozice endokrinním disruptorům, vhodných regulačních přístupů k řešení kombinovaných účinků chemických látek a minimalizace expozice chemickým látkám ve výrobcích, např. v textilu, včetně dovážených výrobků; 2) podporu inovací a nahrazování včetně nechemických alternativ a pro prosazování udržitelné chemie; a 3) zajištění práva veřejnosti na informace s cílem umožnit spotřebitelům činit informovaná rozhodnutí;
 - určení možností, jak usnadnit provádění, včetně snížení nákladů spojených s dodržováním předpisů, zejména v případě malých a středních podniků, a současně zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí;
5. VÍTÁ rozvoj strategického přístupu k chemickým látkám v rámci balíčku opatření týkajících se oběhového hospodářství¹⁶ zahrnujícího analýzu a navržení variant rozhraní mezi právními předpisy týkajícími se chemických látek, výrobků a odpadu, mimo jiné pokud jde o způsob, jak snížit přítomnost a zlepšit sledování chemických látek vzbuzujících obavy ve výrobcích během celého jejich životního cyklu, a BERE NA VĚDOMÍ, že tato práce by se měla následně promítnout do strategie pro netoxické životní prostředí;
6. VYZÝVÁ Komisi, aby při vypracovávání strategického přístupu k chemickým látkám v rámci balíčku opatření pro oběhové hospodářství zohlednila ustanovení 7. akčního programu pro životní prostředí a Agendy 2030 na podporu rozvoje koloběhu netoxických materiálů s cílem minimalizovat nepříznivé účinky veškerého odpadu na lidské zdraví a životní prostředí, jakož i závěry Rady¹⁷ o akčním plánu EU pro oběhové hospodářství, zejména body 11 a 17 těchto závěrů;

¹⁶ Dokument 14972/15 – COM(2015) 614 final + ADD 1.

¹⁷ Dokument 10518/16.

7. BERE NA VĚDOMÍ sdělení, jímž Komise doplnila svůj návrh týkající se vědeckých kritérií pro určení endokrinních disruptorů¹⁸; VYZÝVÁ Komisi, aby při další práci na těchto kritériích splnila příslušná ustanovení 7. akčního programu pro životní prostředí¹⁹ za účelem lepší ochrany lidí a životního prostředí před endokrinními disruptory; a VYZÝVÁ Komisi, aby následně odpovídajícím způsobem aktualizovala strategii EU pro endokrinní disruptory z roku 1999²⁰;
8. VÍTÁ zahájení evropské iniciativy v oblasti biologického monitorování člověka a spuštění informační platformy pro monitorování chemických látek²¹ jakožto správné první kroky směrem k vypracování komplexní znalostní základny o expozici chemickým látkám v souladu se 7. akčním programem pro životní prostředí²²;
9. BERE NA VĚDOMÍ, že vzhledem ke klesajícímu počtu ohlášení látek vzbuzujících mimořádné obavy je ohroženo dosažení cíle, aby do roku 2020 byly všechny příslušné látky vzbuzující mimořádné obavy uvedeny na seznamu pro zařazení do nařízení REACH, a VYZÝVÁ Komisi a členské státy k přijetí vhodných opatření, jež zajistí včasné splnění tohoto cíle;
10. se znepokojením KONSTATUJE, že čtyři horizontální opatření²³, která měla být podle 7. akčního programu pro životní prostředí provedena do roku 2015, provedena nebyla a že se Komise opozdila s prováděním několika právních závazků zaměřených na zlepšení ochrany lidského zdraví a životního prostředí;
11. ŽÁDÁ Komisi, aby do 30. června 2017 podala zprávu o pokroku dosaženém při provádění uvedených čtyř horizontálních opatření schválených v rámci 7. akčního programu pro životní prostředí a dalších dosud neprovedených ustanovení, a VYZÝVÁ Komisi k urychlení jejich provádění s cílem umožnit, aby se příslušné závěry mohly promítnout do strategie pro netoxické životní prostředí;

¹⁸ Dokumenty 10442/16 – COM(2016) 350 + ADD 1 až ADD 17.

¹⁹ Bod 50, zejména jeho třetí pododstavec, a bod 54 7. akčního programu pro životní prostředí.

²⁰ Dokument 5257/00 – KOM(1999) 706 v konečném znění.

²¹ <https://ipchem.jrc.ec.europa.eu/RDSIdiscovery/ipchem/index.html> a dokument 9705/16 – SWD(2016) 188 final.

²² Bod 73 podbod iv) 7. akčního programu pro životní prostředí.

²³ Bod 54 podbod iv) 7. akčního programu pro životní prostředí.

12. DOMNÍVÁ SE, že do roku 2018 musí být vypracována jasně vymezená strategie pro netoxické životní prostředí, která doplní *acquis* týkající se chemických látek stanovením politiky EU v oblasti chemických látek na období deseti let po roce 2020, a která tak bude spolu s účinným prováděním *acquis* EU v oblasti nakládání s chemickými látkami hlavním příspěvkem EU v této oblasti k dosažení cílů udržitelného rozvoje do roku 2030 a naplnění vize 7. akčního programu pro životní prostředí do roku 2050;
13. VYZÝVÁ Komisi, aby tuto strategii pro netoxické životní prostředí v souladu se všemi příslušnými ustanoveními 7. akčního programu pro životní prostředí a s programem zlepšování právní úpravy vypracovala do roku 2018 v úzké spolupráci s členskými státy a s orgány Unie a zohlednila přitom pokrok dosažený v souvislosti se čtyřmi horizontálními opatřeními, chybějícími informacemi, nedostatky v soudržnosti a účinnosti zjištěnými při hodnocení nařízení REACH v rámci programu REFIT a při kontrole účelnosti všech právních předpisů EU týkajících se chemických látek, s výjimkou nařízení REACH, a aby zvážila další opatření včetně neregulačních, jako jsou posouzení funkce na úrovni EU na podporu nahrazování a rozvoj udržitelných chemických a nechemických náhrad, vedoucí k obecnému snížení expozice chemickým látkám z různých zdrojů, a zajistila tak vysokou úroveň ochrany životního prostředí a lidského zdraví.
-